

MIDA TEHA, KUI LÄHEDANE VAJAB HOOLDUST?

1

ABIVAJADUSE HINDAMINE

Võta ühendust kohaliku omavalitsusega, kus hooldust vajav lähedane rahvastikuregistri andmetel elab, ja anna teada tema abivajadusest.

Lepi sotsiaaltöötajaga kokku, millal ja kus ta abivajaduse hindamise teeb – kas sotsiaaltöötaja tuleb koju, külastab haiglas või on lähedane ise võimeline sotsiaaltöötaja juurde minema.

Hindamise tulemusel selgub, millist abi ja kui suures ulatuses lähedane vajab, et ta tuleks igapäevaselt toime.

2

SOBILIKU ABI OTSUSTAMINE

10

TÖÖPÄEVA

Kohalik omavalitsus teeb sobiva sotsiaalteenuse (nt hooldekodu) võimaldamise otsuse KÜMNE tööpäeva jooksul peale nõuetekohase taotluse saamist. Otsuse aluseks on eelnevalt tehtud abivajaduse hindamine.

Küsi sotsiaaltöötajalt...

milliseid teenusepakkujaid piirkonnas on, kuidas toimub teenusele saamine ja milliseid lisatoiminguid tuleb teha. Näiteks üldhooldusteenuse puhul soovivad osad hooldekodud perearsti tõendit inimese tervises seisundi kohta.

millist abi ja teisi lahendusi kohalik omavalitsus pakub, kui sobivat teenuseosutajat (nt hooldekodu kohta) kohe ei leita, kuid abi on vaja kohe.

30

PÄEVA

jooksul on sul õigus esitada vaie kohalikele omavalitsusele, kui sa ei ole tehtud otsusega nõus.

Kohalik omavalitsus teeb otsuse, kus on arusaadavalt ja selgelt põhjendatud sobiva teenuse saamine või mittesaamine.

3

ABI KORRALDAMINE

Tea, et kohaliku omavalitsuse ülesanne on igal juhul sinu lähedast abistada, pakkuda vajadusel ajutisi lahendusi, et lähedase toimetulek tagada. Pereliige ei ole kohustatud lähedase abistamiseks puhkust võtma ega töölt ära tulema.

Kui kohe sobivat hooldekodu kohta ei leita,

saab kohalik omavalitsus pakkuda alternatiivseid teenuseid, näiteks koduteenust sellises ulatuses, et lähedase toimetulek on tagatud, määrata hooldaja, paigutada inimese ajutisele tasulisele hooldusteenusele õendushaiglasse jms.

Kui kohalik omavalitsus jätab sotsiaalabi korraldamata,

pannes olukorra lahendamise lähedaste õlule või pakutav abi ei lahenda tekkinud olukorda (nt õigeaegselt või täielikult), küsi kohalikele omavalitsusele kirjalikku selgitust ja teavita sellest Sotsiaalkindlustusametilt: e-post info@sotsiaalkindlustusamet.ee.

4

ABI EEST MAKSMINE

Kohalikul omavalitsusel tuleb arvestada, et ülalpidamise andmine ei tohi kahjustada ülalpidaja tavapäraselt toimetulekut.

Kohalik omavalitsus hindab, kas inimene (abivajaja) on võimeline sotsiaalteenuse eest tasuma. Kui on, siis teenuse eest tasub inimene ise.

Kohalik omavalitsus ei saa sobiva sotsiaalteenuse eest tasumiseks nõuda pereliikmetelt nende eluaseme maha müümist ja peab võtma arvesse ka ülalpidajate muid kohustusi, näiteks alaealiste laste ülalpidamist. Ka pensionieas pereliikmete puhul peab arvestama nt sissetuleku suurust, kulutusi eluasemele ja muid ülalpidamiskohustusi.

Kui inimesel endal puuduvad piisavad rahalised vahendid,

peavad teda üldjuhul abistama ülalpidamiskohustusega inimesed: eaka inimese puhul tema abikaasa (sh lahutatud abikaasa, kui inimese abivajadus tekkis enne abielu lahutamist), lapsed ja täisealised lapselapsed. Sotsiaalteenuse eest tasumist ei saa nõuda kaugematelt sugulastelt, õdedelt-vendadelt ega elukaaslaselt.

Mõnel juhul on lähedased ülalpidamise andmisest osaliselt või täielikult vabastatud, kuna ülalpidamise nõudmine on ebaõiglane (nt pole eakas last selle lapsepõlves ülal pidanud).

Kohalikul omavalitsusel on õigus makstud summa hiljem ülalpidamiskohustusega lähedastelt tagasi nõuda, kui selgub, et neil on olnud piisavad võimalused oma lähedast teenuse eest tasumisel abistada.

Kui lähedased ei ole võimelised eakat sotsiaalteenuse eest tasumisel abistama, peab kohalik omavalitsus teenuse inimesele siiski tagama ning võtma teenuse eest tasumise osaliselt enda kanda. Selle kohta tuleb teha kohalikul omavalitsusel põhjendatud otsus.

Kui sul pole võimalik ülalpidamiskohustust täita, kuid kohalik omavalitsus leiab, et pead elatist maksma, saab lõpliku otsuse ülalpidamiskohustuse täitmisest vabastamise, täitmise ajalise piiramise või elatise vähendamise kohta teha kohus. Eesti elanikel, kelle keskmine brutosissetulek jääb alla 1900 euro, on võimalik kasutada tasuta õigusabi. Lisainfo: www.juristaitab.ee/

LISAINFO

Üldhooldusteenuse pakkujaid sotsiaalministeeriumi kodulehel.

Lisainfot sotsiaalkindlustusameti kodulehelt, infonumbritelt 5331 7881 ja 5344 3479 või e-posti aadressilt info@sotsiaalkindlustusamet.ee.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks